Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 27. októbra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Článok 267 ZFEÚ — Právomoc Súdneho dvora — Pojem ‚ustanovenie práva Únie' — Smernica 89/106/EHS — Aproximácia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky — Norma schválená Európskym výborom pre normalizáciu (CEN) na základe mandátu Európskej komisie — Uverejnenie normy v Úradnom vestníku Európskej únie — Harmonizovaná norma EN 13242:2002 — Vnútroštátna norma preberajúca harmonizovanú normu EN 13242:2002 — Spory medzi jednotlivcami vyplývajúce zo zmluvy — Metóda posudzovania (ne)zhody výrobku s vnútroštátnou normou preberajúcou harmonizovanú normu — Okamih posudzovania (ne)zhody výrobku s uvedenou normou — Smernica 98/34/ES — Postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov — Pôsobnosť"

Vo veci C-613/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko) z 19. decembra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 30. decembra 2014, ktorý súvisí s konaním:

James Elliott Construction Limited

proti

Irish Asphalt Limited,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan a D. Šváby (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. novembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— James Elliott Construction Limited, v zastúpení: E. Barrington, SC, C. Donnelly, BL, a B. Shipsey, SC, ktorých splnomocnil D. O'Donovan, solicitor,

— Irish Asphalt Limited, v zastúpení: T. Hogan, SC, D. Conlan Smyth, barrister, N. Buckley, BL, ktorých splnomocnil N. Mulherin, solicitor,

* Jazyk konania: angličtina.

— Írsko, v zastúpení: A. Joyce, L. Williams a J. Quaney, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci B. Kennedy, SC, a G. Gilmore, barrister,

— Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker, G. Braga da Cruz a G. Zavvos, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 28. januára 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 267 ZFEÚ, článku 4 smernice Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky (Ú. v. ES L 40, 1989, s. 12; Mim. vyd. 13/009, s. 296), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 93/68/EHS z 22. júla 1993 (Ú. v. ES L 220, 1993, s. 1; Mim. vyd. 13/012, s. 173) (ďalej len „smernica 89/106“), článkov 1 a 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej a doplnenej naposledy smernicou Rady 2006/96/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, 2006, s. 81) (ďalej len „smernica 98/34“), ako aj harmonizovanej normy EN 13242:2002, nazvanej „Kamenivo pre nestmelené zmesi a zmesi stmelené hydraulickými spojivami pre inžinierske stavby a pozemné komunikácie“ (ďalej len „harmonizovaná norma EN 13242:2002“).

2 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol predložený v rámci sporu týkajúceho sa dodávky kameniva spoločnosťou Irish Asphalt Limited v prospech spoločnosti James Elliott Construction Limited.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 89/106

3 Prvé, štvrté, šieste, siedme, jedenáste a dvanáste odôvodnenie smernice 89/106 znejú:

„keďže členské štáty zodpovedajú za to, aby stavby a diela stavebného inžinierstva na ich území boli navrhované a vyhotovené spôsobom, ktorý neohrozuje bezpečnosť osôb, domácich zvierat a majetku pri súčasnom rešpektovaní ďalších podstatných požiadaviek v záujme všeobecného prospechu;

…

keďže Biela kniha schválená Európskou radou v júni 1985 v paragrafe 71 o dobudovaní vnútorného trhu stanovuje, že v rámci všeobecnej politiky sa bude podstatný dôraz klásť na určité sektory vrátane stavebníctva; keďže odstránenie technických stavebných bariér do takej miery, že nemôžu byť odstránené vzájomným uznaním rovnocennosti medzi všetkými členskými štátmi, sleduje nové priblíženie stanovené v rozhodnutí Rady zo 7. mája 1985 [Ú. v. ES C 136, 1985, s. 1], ktoré žiada definíciu podstatných požiadaviek bezpečnosti a iné aspekty dôležité pre verejný záujem bez zníženia existujúcich oprávnených úrovní ochrany v členských štátoch;

…

keďže ako základ pre harmonizované normy alebo ďalšie technické špecifikácie na európskej úrovni a na vystavenie alebo udelenie európskeho technického schválenia budú ustanovené vysvetľujúce doklady, aby sa tak určili konkrétne formy podstatných požiadaviek na technickej úrovni;

keďže tieto podstatné požiadavky sú základom prípravy noriem pre stavebné výrobky harmonizovaných na európskej úrovni; keďže s cieľom dosiahnuť maximálne možný prospech na jednotnom vnútornom trhu, poskytnúť prístup k tomuto obchodu čo najväčšiemu počtu výrobcov, aby sa tak zabezpečil maximálny stupeň priehľadnosti v obchodovaní a vytvorili podmienky pre harmonizovaný systém všeobecných pravidiel v stavebnom priemysle, sa harmonizované normy ustanovujú do takej miery a tak rýchlo, ako je to len možné; keďže tieto normy predkladajú súkromné orgány a musia zostať nezáväznými textami; keďže na tento cieľ sa inštitúcie ako Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) a Európsky výbor pre elektrotechnickú normalizáciu (Cenelec) uznávajú ako orgány zodpovedné za prijímanie harmonizovaných noriem v zhode so všeobecnými smernicami pre spoluprácu medzi Komisiou a týmito dvoma orgánmi, podpísanými 13. novembra 1984; keďže harmonizovaná norma je v zmysle tejto smernice technickou špecifikáciou (európskou normou alebo harmonizovaným dokumentom) prijatou jedným alebo obidvoma orgánmi na základe mandátu Komisie a v zhode s opatreniami smernice Rady 83/189/EHS z 28. marca 1983 určujúcej postup zabezpečovania informácií v oblasti technických noriem a opatrení [Ú. v. ES L 109, 1983, s. 8];

…

keďže sa predpokladá, že výrobok je spôsobilý na používanie, ak je v zhode s harmonizovanou normou a európskym technickým schválením alebo neharmonizovanou technickou špecifikáciou uznanou na úrovni spoločenstva; keďže v prípadoch, keď dané výrobky majú vzhľadom na podstatné požiadavky malú dôležitosť, a keď sa odchyľujú od existujúcich technických špecifikácií a ďalších podmienok používania, ich spôsobilosť na toto používanie môže byť certifikovaná s odvolaním na schválený orgán;

keďže výrobky takým spôsobom uznané za spôsobilé na použitie sú ľahko rozpoznateľné podľa značky ES; keďže sa im musí umožniť voľný pohyb a voľné používanie na určený účel v celom spoločenstve;“

4 Článok 2 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty prijmú všetky nevyhnutné predpisy, aby sa zabezpečilo, že výrobky podľa článku 1, s použitím ktorých sa uvažuje pri stavbách, môžu byť uvedené na trh iba vtedy, ak sú spôsobilé na toto uvažované použitie, iným spôsobom povedané, ak majú také charakteristiky, že stavby, do ktorých sa majú zabudovať, namontovať, použiť alebo inštalovať, môžu, ak sú riadne navrhnuté a vyhotovené, uspokojiť podstatné požiadavky podľa článku 3, pokiaľ sú tieto stavby predmetom nariadení obsahujúcich takéto požiadavky.“

5 Článok 3 ods. 1 uvedenej smernice znie:

„Podstatné požiadavky použiteľné na stavby, ktoré môžu ovplyvňovať technické charakteristiky výrobku, sa uvádzajú podľa vzoru v prílohe I. Môže sa použiť jedna, niekoľko alebo všetky tieto požiadavky; majú sa splniť v ekonomicky primeranej dobe životnosti.“

6 Článok 4 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na ciele tejto smernice sa normy a technické schválenia v ďalšom texte označujú ako ‚technické špecifikácie‘.

Na účely tejto smernice sú harmonizované normy technickými špecifikáciami prijatými CEN, Cenelec alebo obidvoma týmito orgánmi podľa mandátov vydaných Komisiou v zhode so [smernicou 83/189] na základe stanoviska vystaveného výborom podľa článku 19 a v zhode so všeobecnými opatreniami [ustanoveniami – *neoficiálny preklad*], ktoré sa týkajú kooperácie medzi Komisiou a týmito dvoma orgánmi, podpísanej [prijatými – *neoficiálny preklad*] 13. novembra 1984.

2. Členské štáty musia predpokladať, že [stavebné] výrobky sú spôsobilé na použitie, ak umožňujú [stavebnú] činnosť, na ktorú sú určené, za predpokladu, že tieto sú riadne naprojektované a skonštruované, aby vyhovovali základným požiadavkám uvedeným v článku 3 v tých prípadoch, keď majú označenie CE uvádzajúce, že tieto zodpovedajú všetkým ustanoveniam tejto smernice, ako aj postupom posudzovania zhody ustanoveným v kapitole V a postupom ustanoveným v kapitole III. Označenie CE musí uvádzať [označenie CE potvrdzuje, že výrobky – *neoficiálny preklad*]:

a) príslušné národné normy, transponujú harmonizované normy, ku ktorým boli referencie uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* [vyhovujú príslušným vnútroštátnym normám preberajúcim harmonizované normy, na ktoré boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* – *neoficiálny preklad*]. Členské štáty uverejňujú referencie k týmto národným normám [odkazy na tieto vnútroštátne normy – *neoficiálny preklad*].

b) európske technické schválenie doručené [vyhovujú európskemu technickému schváleniu doručenému – *neoficiálny preklad*] podľa postupu v kapitole III,

alebo

c) národné technické špecifikácie [vyhovujú vnútroštátnej technickej špecifikácii – *neoficiálny preklad*] podľa odseku 3, a to v takej miere, v akej pre ne neexistujú harmonizované normy; zoznam týchto národných noriem sa predkladá podľa postupu v článku 5 ods. 2.“

7 Článok 6 ods. 1 smernice 89/106 stanovuje:

„Členský štát neprekáža [Členské štáty nebránia – *neoficiálny preklad*] na svojom území voľnému pohybu tovarov, ich uvádzaniu na trh alebo do prevádzky, ak spĺňajú opatrenia [ustanovenia – *neoficiálny preklad*] tejto smernice.

Členské štáty zabezpečia, že používaniu týchto výrobkov na určené ciele by sa nemalo brániť pravidlami ani podmienkami verejných alebo súkromných inštitúcií činných v oblasti verejného ručenia alebo konaním verejných orgánov s monopolným postavením [verejných orgánov alebo súkromných subjektov konajúcich v postavení verejných orgánov na základe ich výsadného postavenia – *neoficiálny preklad*].“

8 V článku 7 tejto smernice sa uvádza:

„1. S cieľom zabezpečiť kvalitu harmonizovaných noriem pre [stavebné] výrobky sa tieto normy ustanovujú európskymi normalizačnými organizáciami na báze mandátov vydaných Komisiou…

2. Výsledné normy sa uplatnia do takej miery, aká je prakticky možná v termínoch kvality [stavebného] výrobku s odvolaním sa na vysvetľujúce doklady.

3. Po stanovení noriem Európskou normalizačnou organizáciou ich Komisia uverejní [po stanovení noriem európskymi normalizačnými organizáciami Komisia uverejní odkazy na tieto normy – *neoficiálny preklad*] v sérii C *Úradného vestníka Európskych spoločenstiev*.“

9 Na základe článku 65 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS (Ú. v. EÚ L 88, 2011, s. 5), bola smernica 89/106 zrušená. Toto nariadenie sa však *ratione temporis* neuplatní na spor vo veci samej.

Smernica 98/34

10 Článok 1 body 3, 4 a 11 smernice 98/34, ktorá nahradila smernicu 83/189, stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

…

3. ‚technická špecifikácia' je špecifikácia obsiahnutá v dokumente upravujúcom charakteristiky, ktoré sa od výrobku vyžadujú, ako je napríklad stupeň kvality, funkčnosť, bezpečnosť a rozmery, vrátane požiadaviek vzťahujúcich sa na výrobok z hľadiska názvu, pod ktorým sa predáva, a tiež terminológie, symbolov, skúšania a skúšobných metód, balenia, označovania alebo štítkovania a postupov posudzovania zhody.

…

4. ‚iné požiadavky' sú požiadavky iné ako technická špecifikácia; sú kladené na výrobok s cieľom ochrany najmä spotrebiteľov alebo životného prostredia a ovplyvňujú životnosť výrobku po jeho uvedení na trh. Ide o požiadavky, ako sú podmienky používania, opätovného používania a spotreby alebo zneškodňovania v prípadoch, v ktorých môžu mať takéto podmienky významný vplyv na zloženie alebo povahu výrobku alebo na jeho odbyt;

…

11. ‚technický predpis' sú technické špecifikácie a ďalšie požiadavky alebo pravidlá o službách vrátane príslušných správnych opatrení, dodržiavanie ktorých je v prípade predaja, poskytovania služieb, zriadenia poskytovateľa alebo používania služby v členskom štáte alebo na väčšej časti jeho územia *de facto* alebo *de jure* povinné, ako aj zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia, okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 10, ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používanie výrobku alebo zakazujúce poskytovanie alebo používanie služby alebo usadenie sa subjektu v členskom štáte ako poskytovateľa služby.

Medzi *de facto* technické predpisy patria:

— zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia členskému štátu, ktoré sa vzťahujú buď na technické špecifikácie alebo iné požiadavky, alebo predpisy o službách, alebo na profesijné pravidlá alebo pravidlá správnej praxe, ktoré obratom odkazujú na technické špecifikácie alebo iné požiadavky alebo pravidlá o službách a zosúladenie s nimi tvorí predpoklad súladu s povinnosťami vyplývajúcimi z týchto zákonov, predpisov alebo správnych opatrení,

— nezáväzné dohody, kde je jednou zo zmluvných strán verejný orgán, a ktoré vo všeobecnom záujme zabezpečujú súlad s technickými špecifikáciami a inými požiadavkami alebo pravidlami o službách, s výnimkou špecifikácií vzťahujúcich sa na ponukové konania verejného obstarávania,

— technické špecifikácie alebo iné požiadavky a predpisy o službách, súvisiace s fiškálnymi alebo finančnými opatreniami, ktoré ovplyvňujú spotrebu výrobkov alebo služieb podporovaním súladu s technickými špecifikáciami alebo inými požiadavkami alebo predpismi o službách; nepatria sem technické špecifikácie ani iné požiadavky alebo pravidlá o službách, ktoré súvisia s vnútroštátnymi systémami sociálneho zabezpečenia.“

11 Článok 8 ods. 1 a 3 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 10, všetky návrhy technických predpisov; okrem tých prípadov, keď návrh technického predpisu obsahuje iba prenos medzinárodnej alebo európskej normy a keď postačí informácia o príslušnej norme, členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je uzákonenie takéhoto technického predpisu potrebné, keď to nebude zjavné už z návrhu technického predpisu.

…

Členské štáty budú oznamovať opätovne znenie návrhov za hore uvedených podmienok v prípadoch, keď v nich vykonajú také zásahy, ktoré budú mať za následok významnú zmenu ich pôsobnosti, skrátenie časového plánu, pôvodne predpokladaného pre ich implementáciu, a pridanie nových alebo sprísnenie už existujúcich špecifikácií alebo požiadaviek.

…

3. Členské štáty oznámia bezodkladne Komisii definitívne znenie technického predpisu.“

Norma EN 13242:2002

12 Norma EN 13242:2002 bola vypracovaná technickým výborom CEN/TC 154 „Agregáty“ a schválená CEN 23. septembra 2002 na základe mandátu Komisie zo 6. júla 1998 (M 125 – Mandát udelený CEN/CENELEC na realizáciu normalizačných prác zameraných na vypracovanie harmonizovaných noriem pre kamenivo s osobitným použitím, ďalej len „mandát M 125“) vydaného na základe smernice 89/106.

– Mandát M 125

13 V preambule mandátu M 125 sa uvádza:

„… Jedným z cieľov smernice je odstrániť technické prekážky v obchodovaní v oblasti stavebníctva, pokiaľ nemôžu byť odstránené vzájomným uznaním rovnocennosti medzi všetkými členskými štátmi. V prvej etape sa mandáty na vypracovanie noriem vzťahujú na stavebné výrobky, ktoré môžu čeliť technickým prekážkam v obchodovaní.

Cieľom tohto mandátu je vypracovať ustanovenia, ktorými sa zavedú harmonizované európske normy týkajúce sa kvality s cieľom jednak umožniť ‚aproximáciu‘ prípadných vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení (ďalej len ‚právne predpisy‘) a jednak umožniť, aby pre výrobky, ktoré vyhovujú týmto normám, platila domnienka, že sú vyhovujúce na účel, na ktorý sú určené, v zmysle ustanovení smernice.“ [*neoficiálny preklad*]

14 V kapitole II tohto mandátu, nazvanej „Výkon mandátu“ [*neoficiálny preklad*], sa uvádza:

„1. CEN/CENELEC predloží Komisii podrobný pracovný program najneskôr do troch mesiacov od schválenia výborom zriadeným smernicou 83/189.

…

5. Každý návrh na pridanie výrobkov, použití a materiálov alebo foriem, ktoré neboli uvedené v mandáte, avšak boli technickým výborom považované za nevyhnutné, musí byť predložený na posúdenie službám Komisie bez ohľadu na pracovný program. Normy pripravené pre výrobky, na ktoré sa nevzťahuje tento mandát, nebudú mať štatút harmonizovaných noriem. Okrem ustanovení článku 4 ods. 1 smernice [98/34] je potrebné zohľadniť skutočnosť, že všetky výrobky, na ktoré sa vzťahuje mandát, zodpovedajú systému osvedčovania zhody v súlade s príslušným rozhodnutím Komisie, čo nie je prípad výrobkov, na ktoré sa mandát nevzťahuje.

6. Každý návrh na pridanie charakteristík a aspektov trvanlivosti, ktoré neboli uvedené v mandáte, avšak boli technickým výborom považované za nevyhnutné, musí byť predložený v samostatnej kapitole pracovného programu na posúdenie službám Komisie.

…

8. Technické výbory CEN musia poskytnúť technické informácie v súvislosti s určením vlastností mandátu s prihliadnutím na nižšie uvedené podmienky. Navrhované skúšobné metódy musia priamo súvisieť s príslušnými vyžadovanými charakteristikami a nesmú odkazovať na metódy určovania charakteristík, na ktoré sa mandát nevzťahuje. Požiadavky týkajúce sa trvanlivosti by sa mali posudzovať s ohľadom na aktuálny stav technického vývoja.

9. Odkazy na skúšobné a výpočtové metódy musia byť v súlade so zamýšľanou harmonizáciou. Vo všeobecnosti by sa malo odkazovať len na jednu metódu na účely určenia každej vlastnosti pre daný výrobok alebo skupinu výrobkov.

Ak však v prípade výrobku alebo skupiny výrobkov z opodstatnených dôvodov treba odkázať na viaceré metódy na účely určenia tej istej vlastnosti, treba to odôvodniť. V tomto prípade by všetky metódy, na ktoré sa odkazuje, mali byť spojené spojkou ‚alebo' a mal by v nich byť uvedený údaj o uplatňovaní.

Vo všetkých ostatných prípadoch možno dve alebo viaceré skúšobné alebo výpočtové metódy na určenie jednej vlastnosti prijať len v prípade, ak medzi nimi existuje vzájomný vzťah alebo ak ho možno vytvoriť. Príslušná harmonizovaná norma výrobku musí potom určiť jednu z metód ako referenčnú metódu.

Skúšobné a/alebo výpočtové metódy musia mať, pokiaľ je to možné, horizontálnu povahu a musia sa vzťahovať na čo najširšiu škálu výrobkov.

…

12. Rozsah tohto mandátu možno meniť alebo prípadne rozšíriť. Prijatie pracovného programu Komisiou neznamená prijatie všetkých prvkov uvedených ako referenčné normy. Technické výbory musia preukázať priamu súvislosť medzi týmito prvkami a nevyhnutnosťou harmonizácie výrobkov, predpokladaných použití a charakteristík uvedených v mandáte. Okrem toho prijate tohto programu nevylučuje možnosť, aby CEN pridal nové prvky, aby tak úplne vyhovel požiadavkám mandátu.

…

15. CEN/CENELEC bezodkladne informuje Komisiu o akomkoľvek probléme spojenom s vykonaním mandátu a predloží výročnú správu o pokroku prác uskutočnených v rámci mandátu.

16. Táto správa o pokroku bude obsahovať opis vykonaných prác a bude informovať o zistených politických a technických ťažkostiach, najmä takých, ktoré môžu viesť orgány členského štátu k tomu, aby podali námietky alebo uplatnili článok 5 ods. 1 smernice [98/34].

17. K správe o pokroku budú pripojené posledné návrhy jednotlivých noriem, ktoré sú predmetom mandátu, a posledné správy o prácach zadaných subdodávateľom.

…

19. K prijatiu tohto mandátu zo strany CEN/CENELEC môže dôjsť až po prijatí pracovného programu službami Komisie.

…

21. CEN/CENELEC predloží konečné návrhy harmonizovaných európskych noriem a relevantných doplňujúcich noriem službám Komisie, aby potvrdila ich zhodu s predmetným mandátom podľa plánu dohodnutého medzi CEN/CENELEC a Komisiou, ktorý je spomenutý v bode II.2.d) tohto mandátu.“ [*neoficiálny preklad*]

15 Kapitola III uvedeného mandátu, nazvaná „Harmonizované normy“ [*neoficiálny preklad*], znie takto:

„1. Harmonizované normy musia byť vypracované tak, aby umožnili preukázať, že výrobky vymenované v prílohách 1 a 2 spĺňajú základné požiadavky. Keďže jedným z účelov smernice je odstrániť prekážky obchodovania, výsledné normy budú vyjadrené, ak je to možné, v zmysle kvality výrobku (článok 7 ods. 2 smernice) s prihliadnutím na vysvetľujúce dokumenty.

2. Harmonizovaná norma bude obsahovať:

…

— metódy (výpočtové, skúšobné alebo iné metódy) alebo odkazy na normu, ktorá obsahuje metódy na stanovenie uvedených charakteristík;

…“ [neoficiálny preklad]

16 Prílohy 1 až 3 mandátu M 125 spresňujú rozsah pôsobnosti mandátu, jeho referenčný technický rámec, ako aj jeho požiadavky v oblasti osvedčovania zhody.

– Harmonizovaná norma EN 13242:2002

17 V bode 1 druhom odseku harmonizovanej normy EN 13242:2002 sa uvádza, že táto norma „zahŕňa posudzovanie zhody výrobkov s touto [harmonizovanou normou]“.

18 Bod 6 tejto harmonizovanej normy, nazvaný „Chemické vlastnosti“, znie takto:

„6.1 Všeobecné otázky

Potreba vykonať skúšky a uviesť všetky vlastnosti špecifikované v tomto článku závisí od konečného využitia alebo od pôvodu kameniva. Skúšky špecifikované v článku 6 sa prípadne musia vykonať s cieľom stanovenia príslušných chemických vlastností.

…

6.3 Celkový obsah síry

Pokiaľ sa to vyžaduje, celkový obsah síry v kamenive stanovený podľa [článku 11] normy EN 1744-1:1998 [prijatej CEN bez mandátu Komisie a postupu stanoveného v článku 7 smernice], sa uvedie prostredníctvom príslušnej kategórie stanovenej v tabuľke 13 [nazvanej ‚Kategórie týkajúce sa maximálneho celkového obsahu síry':]

Kamenivo	Celkový obsah síry v %	Kategória *(S)*
Kamenivo, ktoré nie je oceliarskym vysokopecným kamenivom chladeným na vzduchu	≤ 1 % > 1 %	S_1 $S_{uvedené}$
	nevyžaduje sa	S_{NR}
Oceliarske vysokopecné kamenivo chladené na vzduchu	≤ 2 % > 2 %	S_2 $S_{uvedené}$
	nevyžaduje sa	S_{NR}

…“

19 „Príloha ZA (informatívna) – Ustanovenia predmetnej európskej normy týkajúce sa základných požiadaviek alebo iných ustanovení smernice EÚ“ uvedenej harmonizovanej normy najmä stanovuje, že „ustanovenia európskej normy EN 13242:2002 nachádzajúce sa v tejto prílohe spĺňajú požiadavky mandátu, ktorý bol udelený v rámci [smernice 89/106]“ a že „zhoda s týmito ustanoveniami zakladá domnienku vhodnosti kameniva, na ktoré sa vzťahuje táto európska norma, na jeho zamýšľané použitie uvedené v tomto dokumente“.

20 Odkazy na harmonizovanú normu EN 13242:2002 boli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 27. marca 2003 (Ú. v. EÚ C 75, 2003, s. 8).

Írske právo

Zákon o predaji tovaru a poskytovaní služieb

21 Článok 10 Sale of Goods and Supply of Services Act 1980 (zákon o predaji tovaru a poskytovaní služieb z roku 1980) zaviedol nové znenie článku 14 Sale of Goods Act 1893 (zákon o predaji tovaru z roku 1893), ktorý stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tohto zákona a akéhokoľvek iného súvisiaceho predpisu, neexistuje nijaká implicitná domnienka ani záruka, pokiaľ ide o kvalitu tovaru dodaného na základe kúpnej zmluvy alebo jeho vhodnosť na akýkoľvek účel.

2. Ak predávajúci predá tovar v rámci svojho podnikania, platí implicitná domnienka, že tovar dodaný na základe zmluvy má štandardnú kvalitu, pričom taká domnienka neplatí:

a) pokiaľ bol kupujúci osobitne upozornený na vady pred uzatvorením zmluvy, alebo

b) ak kupujúci si prezrie tovar pred uzatvorením zmluvy, pokiaľ ide o vady, ktoré sa mali zistiť pri tejto prehliadke.

3. Tovar má štandardnú kvalitu, ak je vhodný na účel alebo účely, na ktoré sa tovar tohto druhu bežne kupuje, a má takú trvanlivosť, ktorú možno dôvodne očakávať s prihliadnutím na jeho opis, cenu (ak je relevantná) a všetky ostatné relevantné okolnosti, pričom každý odkaz na tovar nie štandardnej kvality v tomto zákone sa má vykladať týmto spôsobom.

4. Ak predávajúci predá tovar v rámci svojho podnikania a kupujúci výslovne alebo implicitne oznámi predávajúcemu konkrétny účel, na ktorý sa tovar kupuje, platí implicitná domnienka, že tovar dodaný na základe zmluvy je primerane vhodný na tento účel bez ohľadu na to, či ide o účel, na ktorý sa taký tovar bežne dodáva, ibaže z okolností vyplynie, že kupujúci sa nespolieha na schopnosti alebo úsudok predávajúceho alebo nie je opodstatnené, aby sa na ne spoliehal.

…“

Norma I.S. EN 13242:2002

22 Normu EN 13242:2002 prebral do írskeho právneho poriadku National Standards Authority of Ireland (írsky normalizačný orgán) prostredníctvom normy I.S. EN 13242:2002.

Skutkové okolnosti sporu vo veci samej a prejudiciálne otázky

23 Špecifikácie, poskytnuté v rámci výstavby mládežníckeho centra Ballymun v Dubline (Írsko) spoločnosťou James Elliott Construction, vyžadovali okrem iného, aby vnútorné podlahy budovy boli položené na 225 milimetrovej vrstve „riadne zhusteného tvrdeného materiálu Clause 804 v súlade so špecifikáciami Departement of Entreprise [ministerstvo podnikania, Írsko]“. Na tento účel spoločnosť Irish Asphalt dodala spoločnosti Elliott Construction výrobok označený názvom „kamenivo Clause 804“.

24 Po dokončení prác sa na podlahách a stenách budovy začali objavovať praskliny takého rozsahu, že budova nebola použiteľná. James Elliott Construction priznala zodpovednosť a vykonala opravy v hodnote 1,5 milióna eur.

25 Dňa 13. júna 2008 James Elliott Construction podala proti spoločnosti Irish Asphalt žalobu o náhradu škody z dôvodu, že zistené vady boli spôsobené prítomnosťou pyritu v kamenive Clause 804 dodanom touto spoločnosťou.

26 V rozsudku z 25. mája 2011 High Court (Vrchný súd, Írsko) konštatoval, že vady betónu boli dôsledkom prítomnosti pyritu v kamenive, ktoré dodala Irish Asphalt spoločnosti James Elliott Construction. V tejto súvislosti uvedený súd konštatoval, že z analýz kameniva odobratého z budovy vyplynulo, že kamenivo nespĺňalo írsku normu I.S. EN 13242:2002 preberajúcu európsku normu EN 13242:2002, najmä pokiaľ ide o obsah síry.

27 V dôsledku toho uvedený súd rozhodol, že Irish Asphalt porušila svoje zmluvné povinnosti, ktoré jej ukladá článok 14 ods. 2 zákona o predaji tovaru a ktoré vyžadujú dodanie kameniva „štandardnej kvality“, ktoré je „vhodné na použitie“.

28 Irish Asphalt podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko).

29 Dňa 2. decembra 2014 Supreme Court (Najvyšší súd) vydal rozsudok, v ktorom rozhodol iba o otázkach vnútroštátneho práva a podané odvolanie zamietol, pričom o otázkach práva Únie sa malo rozhodnúť neskôr.

30 V tomto kontexte sa vnútroštátny súd v prvom rade pýta na právne postavenie harmonizovaných európskych noriem pre stavebné výrobky, ako aj na ich relevanciu v zmluvných vzťahoch medzi dvoma súkromnými osobami, ak sa v zmluve o dodávke tovaru odkazuje na vnútroštátnu normu prijatú na základe harmonizovanej normy, v druhom rade sa pýta na výklad európskej normy EN 13242:2002, pokiaľ ide o jej pôsobnosť a obsah, konkrétne pokiaľ ide o domnienky vytvorené dodržiavaním tejto normy a možností vyvrátiť ich, a v treťom rade sa pýta na vzťah medzi ustanoveniami vnútroštátneho práva v súvislosti s existenciou určitých implicitných zmluvných podmienok a oznamovacou povinnosťou uloženou členským štátom podľa smernice 98/34.

31 Za týchto podmienok Supreme Court (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Ak podmienky súkromnoprávnej zmluvy zaväzujú zmluvnú stranu dodať výrobok vyrobený v súlade s vnútroštátnou normou prijatou na základe európskej normy vypracovanej v súlade s mandátom udeleným Európskou komisiou podľa ustanovení smernice 89/106, je výklad uvedenej normy vecou, v súvislosti s ktorou možno požiadať Súdny dvor o prejudiciálne rozhodnutie podľa článku 267 ZFEÚ?

b) V prípade kladnej odpovede na prvú otázku písm. a) vyžaduje norma EN 13242:2002, aby sa dodržanie alebo porušenie tejto normy preukázalo len dôkazmi o skúškach v súlade s normami, ktoré prijal CEN… (bez mandátu) a ktoré sú uvedené v norme EN 13242:2002, a to v prípade, ak sa také skúšky vykonajú v čase výroby a/alebo dodania, alebo možno porušenie tejto normy (a teda aj porušenie zmluvy) preukázať dôkazmi o skúškach vykonaných neskôr, ak výsledky takých skúšok logicky preukazujú porušenie tejto normy?

2. Je vnútroštátny súd, ktorý prejednáva súkromnoprávnu žalobu založenú na porušení zmluvy v súvislosti s výrobkom vyrobeným podľa európskej normy vypracovanej v súlade s mandátom udeleným Európskou komisiou podľa smernice [89/106], povinný neuplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, z ktorých vyplýva [existencia implicitných zmluvných] podmienok týkajúcich sa štandardnej kvality a vhodnosti na konkrétny účel alebo kvality, z dôvodu, že [tieto] zákonné ustanovenia alebo ich uplatnenie vytvárajú normy alebo ukladajú technické špecifikácie alebo požiadavky, ktoré neboli oznámené v súlade s ustanoveniami smernice 98/34?

3. Je vnútroštátny súd, ktorý prejednáva žalobu založenú na porušení súkromnoprávnej zmluvy, ktoré údajne vyplýva z porušenia podmienky týkajúcej sa štandardnej kvality alebo vhodnosti na použitie (implicitnej podmienky zmluvy medzi zmluvnými stranami vyplývajúcej z vnútroštátneho zákona, ktorú zmluvné strany neupravili ani nevylúčili jej uplatnenie) v súvislosti s výrobkom vyrobeným v súlade s normou EN 13242:2002, povinný predpokladať, že výrobok má štandardnú kvalitu a je vhodný na svoj účel, a ak áno, možno takú domnienku vyvrátiť len dôkazom o nedodržaní normy EN 13242:2002 prostredníctvom skúšok vykonaných v súlade so skúškami a protokolmi uvedenými v norme EN 13242:2002, ktoré boli vykonané v čase dodania výrobku?

4. Ak sú odpovede na prvú otázku písm. a) a tretiu otázku kladné, bol limit celkového obsahu síry v kamenive predpísaný normou EN 13242:2002 alebo podľa tejto normy, takže dodržanie takého limitu bolo potrebné okrem iného na vznik prípadnej domnienky týkajúcej sa štandardnej kvality alebo vhodnosti na použitie?

5. Ak sú odpovede na prvú otázku písm. a) a tretiu otázku kladné, je dôkaz, že výrobok bol označený značkou ‚CE', nevyhnutný na uplatnenie domnienky vyplývajúcej z prílohy ZA normy EN 13242:2002 a/alebo z článku 4 smernice 89/106?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke písm. a) týkajúcej sa právomoci Súdneho dvora

32 Svojou prvou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 267 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že ak vnútroštátny súd rozhoduje v spore týkajúcom sa súkromnoprávnej zmluvy zaväzujúcej zmluvnú stranu dodať výrobok, ktorý je v súlade s vnútroštátnou normou preberajúcou harmonizovanú normu v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 89/106, na ktorú Komisia uverejnila odkazy v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, má Súdny dvor právomoc uskutočniť výklad tejto normy v rámci prejudiciálneho konania.

33 Na úvod je potrebné jednak zdôrazniť, že podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania predstavuje technická norma I.S. EN 13242:2002 dotknutá vo veci samej prebratie harmonizovanej normy EN 13242:2002 írskym normalizačným úradom do írskeho právneho poriadku. Preto zmysel, ktorý má byť pripisovaný prvej uvedenej norme, priamo závisí od výkladu druhej uvedenej normy.

34 Ďalej je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry má Súdny dvor právomoc uskutočniť výklad aktov, ktoré síce boli prijaté orgánmi, ktoré nemožno považovať za „inštitúcie, orgány alebo úrady, či agentúry Únie“, avšak majú povahu opatrení vykonávajúcich právny akt Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, bod 10, a z 21. januára 1993, Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, bod 17), pričom takéto riešenie je odôvodnené samotným cieľom článku 267 ZFEÚ, ktorý má zabezpečiť v Únii jednotné uplatňovanie všetkých ustanovení, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Únie, a zabrániť tak tomu, aby sa účinky týchto ustanovení nelíšili v závislosti od ich konkrétneho výkladu v jednotlivých členských štátoch (rozsudok z 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, bod 11).

35 Okrem toho Súdny dvor takisto uviedol, že skutočnosť, že právny akt Únie nemá záväzné účinky, nebráni Súdnemu dvoru, aby v prejudiciálnom konaní rozhodol v súlade s článkom 267 ZFEÚ o výklade tohto aktu (rozsudok z 21. januára 1993, Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, bod 18).

36 Pokiaľ ide konkrétne o harmonizovanú normu, akou je dotknutá norma vo veci samej, je potrebné zdôrazniť, že článok 4 ods. 1 smernice 89/106 definuje harmonizované normy ako technické špecifikácie prijaté CEN, CENELEX alebo obidvoma týmito orgánmi podľa mandátu vydaného Komisiou v zhode so smernicou 83/189, ktoré predstavujú, ako vyplýva zo šiesteho a siedmeho odôvodnenia tejto smernice, konkretizáciu základných požiadaviek na technickej úrovni, definovaných v prílohe I uvedenej smernice.

37 Podľa článku 7 ods. 3 smernice 89/106 odkazy na harmonizované normy vypracované európskou normalizačnou organizáciou následne Komisia uverejní v sérii C *Úradného vestníka Európskych spoločenstiev*.

38 Podľa článku 4 ods. 2 smernice 89/106 v spojení s jedenástym odôvodnením tejto smernice v dôsledku tohto uverejnenia platí pre výrobky podliehajúce tejto smernici, ktoré spĺňajú technické špecifikácie definované v harmonizovaných normách vzťahujúcich sa na tieto výrobky, domnienka zhody so základnými požiadavkami tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. októbra 2010, Latchways a Eurosafe Solutions, C-185/08, EU:C:2010:619, bod 31), čo umožňuje udeliť týmto výrobkom označenie „CE“.

39 Táto domnienka zhody so základnými požiadavkami smernice 89/106, ako aj označenie „CE“ priznáva dotknutému výrobku podľa článku 6 ods. 1 tejto smernice v spojení s jej dvanástym odôvodnením právo voľného pohybu, uvádzania na trh a voľného používania na území ktoréhokoľvek členského štátu Únie.

40 Z vyššie uvedeného vyplýva, že harmonizovaná norma, akou je dotknutá norma vo veci samej, ktorá bola prijatá na základe smernice 89/106 a na ktorú boli uverejnené odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, je súčasťou práva Únie, keďže práve odkazmi na ustanovenia takejto normy je určené, či domnienka uvedená v článku 4 ods. 2 smernice 89/106 platí alebo neplatí pre daný výrobok.

41 Ak totiž výrobok spĺňa technické požiadavky stanovené takouto normou, možno predpokladať, že takýto výrobok spĺňa základné požiadavky obsiahnuté v smernici 89/106. Z toho vyplýva, že uvedený výrobok sa môže voľne pohybovať, byť uvádzaný na trh, ako aj byť voľne používaný na území ktoréhokoľvek členského štátu Únie, v dôsledku čoho členské štáty v súlade s článkom 6 ods. 1 tejto smernice nemôžu okrem iného uložiť pre tieto výrobky dodatočné požiadavky týkajúce sa ich skutočného prístupu na trh a ich používania na svojom území (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. októbra 2014, Komisia/Nemecko, C-100/13, EU:C:2014:2293, body 55, 56 a 63).

42 Hoci je pravda, že zhoda stavebného výrobku so základnými požiadavkami obsiahnutými v smernici 89/106 môže byť prípadne potvrdená inými dôkazmi, než je dôkaz zhody s harmonizovanými normami, nemôže to spochybniť existenciu právnych účinkov spojených s harmonizovanou normou.

43 Okrem toho treba zdôrazniť, že hoci vypracovaním takejto harmonizovanej normy je poverený súkromnoprávny subjekt, táto norma predstavuje nevyhnutné vykonávacie opatrenie, striktne vložené do rámca základných požiadaviek definovaných touto smernicou, ktoré je realizované z podnetu Komisie a pod jej vedením a kontrolou a ktorého právne účinky podliehajú predchádzajúcemu uverejneniu odkazov na normu v sérii C *Úradného vestníka Európskej únii*.

44 V prejednávanej veci bola norma EN 13242:2002 vypracovaná na základe mandátu M 125, ktorý udelila Komisia CEN podľa článku 7 smernice 89/106 a ktorého bod 8 kapitoly II stanovuje, že európske normalizačné výbory musia poskytnúť technické informácie v súvislosti s určením vlastností tohto mandátu s prihliadnutím na tam uvedené podmienky. Na tento účel Komisia v prílohách 1 a 2 uvedeného mandátu presne určila rozsah pôsobnosti tohto mandátu, ako aj referenčný technický rámec prostredníctvom skupín a podskupín výrobkov, pre ktoré vyžaduje určenie vlastností kvality a trvanlivosti. Podľa prílohy 3 tohto mandátu Komisia rovnako žiadala, aby CEN v harmonizovanej norme, ktorú má vypracovať, špecifikoval určitý počet systémov osvedčovania zhody.

45 Z bodov 1 a 19 kapitoly II mandátu M 125 takisto vyplýva, že po prvé, prijatiu tohto mandátu normalizačnou organizáciou musí predchádzať vypracovanie pracovného programu touto organizáciou v lehote stanovenej Komisiou, ktorý Komisia musí schváliť. Po druhé podľa bodov 5 a 6 uvedenej kapitoly musí byť každý návrh na pridanie prvkov, ktoré neboli obsiahnuté v tomto mandáte, predložený Komisii na posúdenie. Po tretie podľa bodov 15 až 17 a 21 uvedenej kapitoly musia práce normalizačných organizácii podliehať podrobnému dohľadu zo strany Komisie a súčasne majú normalizačné organizácie povinnosť pravidelne informovať Komisiu, pričom táto inštitúcia kontroluje zhodu konečných návrhov harmonizovaných noriem pred uverejnením odkazov na nich v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

46 Okrem toho, ako to ukazuje rozsudok zo 16. októbra 2014 Komisia/Nemecko (C-100/13, EU:C:2014:2293), Komisia prostredníctvom žaloby o nesplnenie povinnosti upravenej v článku 258 ZFEÚ dohliada na to, aby boli harmonizované normy účinné v plnom rozsahu. V uvedenom rozsudku Súdny dvor usúdil, že dotknutý členský štát si tým, že uložil pre stavebné výrobky podliehajúce niekoľkým harmonizovaným normám dodatočné požiadavky týkajúce sa skutočného prístupu týchto výrobkov na trh a ich používania na území Nemecka, nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývali z článku 4 ods. 2 a článku 6 ods. 1 smernice 89/106.

47 Na prvú otázku písm. a) je preto potrebné odpovedať tak, že prvý odsek článku 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že Súdny dvor má právomoc uskutočniť v rámci prejudiciálneho konania výklad harmonizovanej normy v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 89/106, na ktorú Komisia uverejnila odkazy v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

O prvej otázke písm. b)

48 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na prvú otázku písm. a) treba odpovedať aj na prvú otázku písm. b), ktorou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa harmonizovaná norma EN 13242:2002 má vykladať v tom zmysle, že umožňuje v spore týkajúcom sa súkromnoprávnej zmluvy zaväzujúcej zmluvnú stranu dodať výrobok, ktorý spĺňa vnútroštátnu normu preberajúcu harmonizovanú normu v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 89/106, na ktorú Komisia uverejnila odkazy v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, preukázať nedodržanie technických špecifikácií tejto harmonizovanej normy inými skúšobnými postupmi, než aké sú v nej výslovne stanovené, a či tieto skúšobné postupy možno využiť kedykoľvek počas doby ekonomickej životnosti výrobku.

49 Na úvod je potrebné konštatovať, že v súlade s bodom 1 druhým odsekom harmonizovanej normy EN 13242:2002, podľa ktorého táto norma „zahŕňa posudzovanie zhody výrobkov s [uvedenou] európskou normou“, bod 6 tejto harmonizovanej normy, nazvaný „Chemické vlastnosti“, v bode 6.3 stanovuje, že celkový obsah síry v kamenive, ktorý sa uvedie prostredníctvom príslušnej kategórie stanovenej v tabuľke 13 uvedenej harmonizovanej smernice, nazvanej „Kategórie týkajúce sa maximálneho celkového obsahu síry“, je stanovený podľa normy EN 1744-1:1998.

50 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, ako to potvrdzuje štvrté odôvodnenie smernice 89/106, že cieľom tejto smernice je odstrániť prekážky obchodovania vytvorením podmienok, ktoré umožňujú, aby sa stavebné výrobky voľne uvádzali na trh v rámci Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. októbra 2012, Elenca, C-385/10, EU:C:2012:634, bod 15).

51 Z toho vyplýva, že smernica 89/106, ktorá má za cieľ odstrániť prekážky obchodovania, smeruje k harmonizácii nie podmienok a spôsobov konkrétneho používania stavebných výrobkov pri ich začlenení do stavieb budov a inžinierskych stavieb, ale podmienok prístupu na trh s týmito výrobkami.

52 Smernica 89/106, ako ani harmonizovaná norma EN 13242:2002, a najmä jej bod 6.3, ktorý stanovuje spôsob určenia celkového obsahu síry v kamenive, ktoré je predmetom normy, nevykonávajú harmonizáciu vnútroštátnych právnych úprav dokazovania v rámci sporu zo zmluvy, akým je spor vo veci samej, a to či už ide o spôsob preukázania zhody stavebného výrobku so zmluvnými špecifikáciami alebo o okamih, kedy má byť zhoda takéhoto stavebného výrobku preukázaná.

53 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné na prvú otázku b) odpovedať tak, že harmonizovaná norma EN 13242:2002 sa má vykladať v tom zmysle, že nezaväzuje vnútroštátny súd, ktorý prejednáva spor týkajúci sa výkonu súkromnoprávnej zmluvy zaväzujúcej zmluvnú stranu dodať stavebný výrobok, ktorý spĺňa vnútroštátnu normu preberajúcu túto harmonizovanú normu, a to či už ide o spôsob preukázania zhody takéhoto stavebného výrobku so zmluvnými špecifikáciami alebo o okamih, kedy má byť zhoda stavebného výrobku preukázaná.

O tretej otázke

54 Svojou treťou otázkou, ktorú treba preskúmať následne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 2 smernice 89/106 v spojení s dvanástym odôvodnením tejto smernice vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd je povinný pri určovaní štandardnej kvality stavebného výrobku a jeho vhodnosti na použitie vychádzať z domnienky, že stavebný výrobok vyrobený v súlade s harmonizovanou normou, je vhodný na použitie, ak vnútroštátny právny predpis všeobecnej povahy upravujúci predaj tovaru, akým je dotknutý právny predpis vo veci samej, vyžaduje, aby stavebný výrobok mal takéto vlastnosti. Pri kladnej odpovedi na otázku sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, ako možno túto domnienku vyvrátiť.

55 Z článku 2 ods. 1 smernice 89/106 vyplýva, že táto smernica má zabezpečiť, aby stavebné výrobky, s použitím ktorých sa uvažuje pri stavbách, mohli byť uvedené na trh iba vtedy, ak sú spôsobilé na toto zamýšľané použitie, iným spôsobom povedané, ak majú také charakteristiky, že stavby, do ktorých sa majú zabudovať, namontovať, použiť alebo inštalovať, môžu, ak sú riadne navrhnuté a vyhotovené, uspokojiť základné požiadavky podľa článku 3 tejto smernice, pokiaľ sú tieto stavby predmetom právnej úpravy obsahujúcej takéto požiadavky.

56 V tejto súvislosti a ako bolo pripomenuté v bode 39 tohto rozsudku, normotvorca Únie zaviedol mechanizmus domnienky vhodnosti výrobku na použitie, podľa ktorej výrobok, ktorý spĺňa podstatné požiadavky uvedené v článku 3 smernice 89/106 a konkretizované v harmonizovanej norme, môže v súlade s článkom 6 ods. 1 tejto smernice v spojení s jej dvanástym odôvodnením, využívať právo voľného pohybu, uvádzania na trh a voľného používania na území ktoréhokoľvek členského štátu.

57 Z toho vyplýva, že takáto domnienka zhody má za cieľ iba umožniť stavebnému výrobku, ktorý spĺňa požiadavky stanovené v harmonizovanej norme, voľne sa pohybovať v Únii.

58 Smernica 89/106 tak z rovnakých dôvodov, ako boli uvedené v bode 51 tohto rozsudku, nemôže byť vykladaná v tom zmysle, že predstavuje harmonizáciu vnútroštátnych pravidiel, prípadne implicitných pravidiel, uplatniteľných na zmluvy o predaji stavebných výrobkov.

59 V dôsledku toho nie je nevyhnutné v rámci sporu vyplývajúceho zo zmluvy vychádzať z domnienky vhodnosti výrobku na použitie upravenej v článku 4 ods. 2 smernice 89/106 v spojení s dvanástym odôvodnením tejto smernice, pri posúdení, či niektorá zo zmluvných strán rešpektovala vnútroštátne požiadavky zmluvnej povahy.

60 Vzhľadom na odpoveď na prvú časť tejto tretej otázky nie je potrebné odpovedať na jej druhú časť.

61 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 smernice 89/106 v spojení s dvanástym odôvodnením tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd nie je povinný pri určovaní štandardnej kvality stavebného výrobku a jeho vhodnosti na použitie vychádzať z domnienky, že stavebný výrobok vyrobený v súlade s harmonizovanou normou je vhodný na použitie, ak vnútroštátny právny predpis všeobecnej povahy upravujúci predaj tovaru, akým je právny predpis vo veci samej, vyžaduje, aby stavebný výrobok mal takéto vlastnosti.

O štvrtej a piatej otázke

62 Keďže štvrtú a piatu otázku položil vnútroštátny súd iba pre prípad, že odpoveď na prvú otázku písm. a) a na tretiu otázku bude kladná, nie je potrebné na uvedené otázky odpovedať.

O druhej otázke

63 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 bod 11 smernice 98/34 má vykladať v to zmysle, že vnútroštátny súd je v spore medzi dvoma jednotlivcami, ktorého predmetom sú práva a povinnosti zmluvnej povahy, povinný – ak zmluvná strana neprejaví opačnú vôľu – neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, akou je dotknutá úprava vo veci samej, ktorá stanovuje implicitné zmluvné podmienky týkajúce sa štandardnej kvality a vhodnosti na použitie alebo kvality predávaných výrobkov, z dôvodu, že táto právna úprava predstavuje „technický predpis“ v zmysle článku 1 bodu 11 tejto smernice, ktorý členský štát neoznámil Komisii podľa článku 8 ods. 1 uvedenej smernice.

64 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, ako to správne zdôraznil vnútroštátny súd, sa v spore medzi dvoma jednotlivcami možno domáhať neuplatnenia vnútroštátneho technického predpisu, ktorý nebol oznámený podľa článku 8 smernice 98/34 (pozri rozsudky z 30. apríla 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, bod 54, a z 26. septembra 2000, Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496, body 40 až 43, 48 a 49).

65 Najprv je však potrebné overiť, či predmetná právna úprava skutočne predstavuje „technický predpis“ v zmysle článku 1 bodu 11 tejto smernice.

66 Z tohto ustanovenia vyplýva, že pojem „technický predpis“ možno rozdeliť do troch kategórií, a to po prvé „technická špecifikácia“ v zmysle článku 1 bodu 3 smernice 98/34, po druhé „iné požiadavky“, ktoré definuje článok 1 bod 4 tejto smernice, a po tretie zákaz výroby, dovozu a predaja alebo používania výrobku v zmysle článku 1 bodu 11 tejto smernice (rozsudok z 10. júla 2014, Ivansson a i., C-307/13, EU:C:2014:2058, bod 16, ako aj citovaná judikatúra).

67 Zdá sa, že v prejednávanej veci po prvé predmetné ustanovenia vo veci samej buď samy osebe, alebo tak, ako ich vykladajú írske súdy, nespadajú pod pojem „technická špecifikácia“ v zmysle článku 1 bodu 3 smernice 98/34. Tento pojem totiž zahŕňa výlučne vnútroštátne opatrenia, ktoré sa vzťahujú na samotný výrobok alebo jeho obal, a teda určujú predpísané znaky výrobku (rozsudok z 10. júla 2014, Ivansson a i., C-307/13, EU:C:2014:2058, bod 19, ako aj citovaná judikatúra). Tak to však zjavne nie je v prípade požiadavky, ktorá sa v prípade, ak zmluvná strana neprejaví opačnú vôľu, vzťahuje všeobecne na predaj všetkých výrobkov.

68 Po druhé a z toho istého dôvodu nemožno takéto ustanovenia kvalifikovať ako „iné požiadavky“ v zmysle článku 1 bodu 4 smernice 98/34.

69 Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že na to, aby ich bolo možné označiť za „iné požiadavky“ v zmysle tohto ustanovenia, museli by predstavovať podmienky, ktoré môžu mať významný vplyv na zloženie alebo povahu predmetného výrobku, alebo na jeho uvádzanie na trh, pričom požiadavky všeobecnej povahy nemôžu predstavovať takéto podmienky a z tohto dôvodu ani byť kvalifikované ako „iné požiadavky“ (pozri rozsudok z 10. júla 2014, Ivansson a i., C-307/13, EU:C:2014:2058, body 26 a 27, ako aj citovanú judikatúru).

70 Po tretie predmetná vnútroštátna právna úprava nepatrí ani do kategórie technických predpisov v zmysle článku 1 bodu 11 smernice 98/34, keďže stanovuje iba implicitné zmluvné požiadavky a neobsahuje v zmysle uvedenej smernice žiadny zákaz výroby, dovozu, predaja alebo používania výrobku, prípadne poskytovania alebo používania služby, či usadenia sa subjektu ako poskytovateľa služieb.

71 V dôsledku uvedeného smernica 98/34 nie je uplatniteľná na implicitné zmluvné požiadavky, akými sú požiadavky stanovené predmetnou právnou úpravou.

72 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že článok 1 bod 11 smernice 98/34 sa má vykladať v to zmysle, že vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá – ak zmluvná strana neprejaví opačnú vôľu – stanovuje implicitné zmluvné podmienky týkajúce sa štandardnej kvality a vhodnosti na použitie alebo kvality predávaných výrobkov, nepredstavuje „technický predpis“ v zmysle tohto ustanovenia, ktorého návrh musí byť vopred oznámený v súlade s článkom 8 ods. 1 prvým pododsekom tejto smernice.

O trovách

73 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 267 prvý odsek ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc poskytnúť v rámci prejudiciálneho konania výklad harmonizovanej normy v zmysle článku 4 ods. 1 smernice Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 93/68/EHS z 22. júla 1993, na ktorú Európska komisia uverejnila odkazy v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie.***

2. **Harmonizovaná norma EN 13242:2002, nazvaná „Kamenivo pre nestmelené zmesi a zmesi stmelené hydraulickými spojivami pre inžinierske stavby a pozemné komunikácie“, sa má vykladať v tom zmysle, že nezaväzuje vnútroštátny súd, ktorý prejednáva spor týkajúci sa výkonu súkromnoprávnej zmluvy zaväzujúcej zmluvnú stranu dodať stavebný výrobok, ktorý spĺňa vnútroštátnu normu preberajúcu túto harmonizovanú normu, a to či už ide o spôsob preukázania zhody takéhoto stavebného výrobku so zmluvnými špecifikáciami alebo o okamih, kedy má byť zhoda stavebného výrobku preukázaná.**

3. **Článok 4 ods. 2 smernice 89/106, zmenenej a doplnenej smernicou 93/68, v spojení s dvanástym odôvodnením tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd nie je povinný pri určovaní štandardnej kvality stavebného výrobku a jeho vhodnosti na použitie vychádzať z domnienky, že stavebný výrobok vyrobený v súlade s harmonizovanou normou je vhodný na použitie, ak vnútroštátny právny predpis všeobecnej povahy upravujúci predaj tovaru, akým je dotknutý právny predpis vo veci samej, vyžaduje, aby stavebný výrobok mal takéto vlastnosti.**

4. **Článok 1 bod 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, zmenenej a doplnenej naposledy smernicou Rady 2006/96/ES z 20. novembra 2006, sa má vykladať v to zmysle, že vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá – ak zmluvná strana neprejaví opačnú vôľu – stanovuje implicitné zmluvné podmienky týkajúce sa štandardnej kvality a vhodnosti na použitie alebo kvality predávaných výrobkov, nepredstavuje „technický predpis“ v zmysle tohto ustanovenia, ktorého návrh musí byť vopred oznámený v súlade s článkom 8 ods. 1 prvým pododsekom smernice 98/34, zmenenej a doplnenej smernicou 2006/96.**

Podpisy